

Մ աշտոցի Ա րձագանգ

Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցի ամսաթերթ
WWW.SOURPHAGOP.ORG (11-րդ տարի)

Այս թիւով.....

«Զգեցէք որ մանուկները ինծի գան...»
Էջ 2

Մեպտեմբեր ամսուան բացատրական
տօնացոյց: Էջ 3-5

Նիկիոյ Ժողով
Խաչվերաց
Սուրբ Գեորգ Զօրավար
Վարագայ Սուրբ Խաչ
Վարագավանք

Եզակի Գիրեր Էջ 5

Պակսող Բառք Էջ 6

Ծածկագիր Էջ 7

Քրիստոսի ներկայութիւնը աղօթողներու
մէջ Էջ 8

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը Էջ 9-12

Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեային
Ամավերջի Հանդէսը Էջ 13-15

Ամսուան Համարը

«- Զգեցէք որ մանուկները ինծի գան,
արգելք մի՛ ըլլաք անոնց, որովհետեւ
այդպիսիներուն է Աստուծոյ
արքայութիւնը»:

Մարկոսի Աւետարան 10.14

Մեպտեմբեր 2011 (ԺԹ տարի թիւ 1)

Կ... Կիրակնօրեայ
Դպրոց

Խաչքարի Հեղինակ՝
Ժողովրդական Վարպետ
Ռուբեն Նալբանդյան

Հաւատք

Կրօն

Եկեղեցի

Լեզու

Մշակոյթ

Զգեցէք որ մանուկները ինձի գան...

Մարկոսի Աւետարանին 10.13-15 մէջ կը կարդանք.

«Ժողովուրդէն ոմանք մանուկներ բերին Յիսուսի, որպէսզի ձեռքը դնէ անոնց վրայ, բայց աշակերտները սաստեցին բերողները: Երբ Յիսուս տեսաւ, բարկացաւ եւ սաստեց աշակերտները, ըսելով.

- Զգեցէք որ մանուկները ինձի գան, արգելք մի՛ ըլլաք անոնց, որովհետեւ այդպիսիներուն է Աստուծոյ Արքայութիւնը»:

1929ին Կիլիկիոյ երջանկայիշատակ Սահակ Բ. Կաթողիկոս Խապայեանը, Յեղասպանութենէն ազատած եւ տարագրուած հայ ազգի զաւակներուն Լիբանանի եւ Սուրիոյ մէջ ցիր ու ցան եղած ֆասցորդացը հաւաքելու միակ ձեւը կը գտնէր զանոնք Քրիստոսի եւ Հայ Եկեղեցոյ շուրջ հաւաքելուն մէջ: Եւ անոր համար կը հիմնէր, Հայաստանեաց Եկեղեցոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցները որպէսզի, ինչպէս կ'ըսէ իր բառերով. *«Զենք կրնար թող տալ որ հայ մատաղ սերունդը հակակրօն գաղափարներով դաստիարակուի»:* եւ կ'աւելցնէ *«Մենք յայտնի կերպով կը տեսնենք թէ ի նչպիսի ողբալի վիճակի մը մէջ ինկած է Աւետարանի լոյսէն, կրօնքի սրբարար շնորհքէն զրկուած հայ երիտասարդութիւնը: Մենք կ'ուզենք որ մեր Մայրենի Եկեղեցոյն զաւակները հարազատ զաւակները ըլլան իրենց Ընտանիքին, իրենց Ազգին, եւ իրենց Եկեղեցոյն: ... Վերջապէս չենք ուզեր որ անկրօն եւ սոգէտ մեծնայ հայ ժողովուրդի երիտասարդ սերունդը»:*

Մանուկները, Յիսուսի կարենալ երթալու համար 2 բան պէտք ունին.

1. մայր մը որ զիրենք Յիսուսի ուզէ տանիլ,
2. եւ մէկը որ արգելքները վերցնէ:

Հայ Մայրը, որպէսզի իր զաւակը Յիսուսի տանի, պէտք է հաւատայ, որ որպէս Հայ, ասիկա իր իրաւունքն է, որովհետեւ որպէս հայ մայր, ասիկա իր պարտքն է ու իրաւունքը որ շահած է,

- ա. Թաղէնու եւ Բարթողոմէոս Առաքեալներու նահատակութեամբ,
- բ. Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորչի չարչարանքներով,
- գ. Սահակ-Մեսրոպ-Վռամշապուռի իմաստութեամբ, երազով եւ քրտինքով,
- դ. Աւարայրի հերոսներու արիւնով եւ
- ե. Նուարսակի Դաշնագրի ստորագրութեամբ:

«Զգեցէք որ մանուկները ինձի գան, արգելք մի՛ ըլլաք անոնց, որովհետեւ այդպիսիներուն է Աստուծոյ Արքայութիւնը»:

Սահակ հայրապետը իր իմաստութեամբ, Յիսուսի այս խօսքը որպէս նշանաբան ունենալով մէկ նախադասութեամբ կ'աղերսէր հայ մայրերուն որ իրենց զաւակները Քրիստոսի մօտեցնեն եւ Քրիստոսի խօսքերով կը սաստեր բոլոր անոնց որոնք տարբեր ձեւերով արգելք կը հանդիսանային որ Հայ ազգին մանուկները մօտենան Քրիստոսի:

Արդեօք մենք ո՞ր խումբին կը պատկանինք: Անոնց որոնք իրենց զաւակները Քրիստոսի կը մօտեցնեն՝ թէ անոնց որոնք ոչ թէ միայն չեն մօտեցնէր, այլ նաեւ արգելք կ'ըլլան բոլոր անոնց որոնք կ'ուզեն իրենց զաւակները Քրիստոսի մօտեցնել:

Մեպտեմբեր ամսուան բացատրական տօնացոյց

Շբթ. 3	Նիկիոյ Ս. Ժողովի 318 Հայրապետները
Եշ. 8	Տօն Ծննդեան Ս. Կուսին Մարիամու
Կիր. 11	Խաչվերաց
Բշ. 12	Յիշատակ Մեռելոց
Շբթ. 24	Սուրբ Գեորգ Զօրավար
Կիր. 25	Վարագայ Ս. Խաչ

Պահքի Օրեր: 2, 5, 6, 7, 8, 9, 14, 16, 19, 20, 21, 22, 23, 28, 30

ՆԻԿԻՈՅ ԺՈՂՈՎ Արիոս Աղեքսանդրացի, իր իմաստասիրական հմտութեամբը ծանօթ անձ մըն էր, որ մինչեւ իսկ հայրապետութեան յաջորդելու աչք ունեցաւ: Այն ժամանակները կը շարունակէին Յիսուսի անձին վրայ խնդիրներ եւ Արիոս ալ սկսաւ պաշտպանել այն տեսակետը թէ Յիսուս Քրիստոս մարդացեալ Որդի Աստուծոյ չէ, այլ գերագոյն արարած մը, եւ թէ իրեն տրուած Որդի Աստուծոյ կոչումը բառական իմաստով առնելու չէ: Աղեքսանդր հայրապետ Աղեքսանդրիոյ կրկին գաւառական ժողովներու մէջ, 319-ին եւ 312-ին, հերքեց Արիոս երեցին կարծիքը, որ սակայն իրեն պաշտպան եպիսկոպոսներ ալ ունեցաւ եւ Եւսեբիոս արքեպիսկոպոս Նիկումիդիոյ ուրիշ ժողովով մը արձակեց Արիոսը Աղեքսանդրիոյ ժողովներուն դատապարտութենէն: Երբ որ վեճերը ընդհանրացան եւ եկեղեցոյ մէջ հակառակութիւնները սաստկացան, Կոստանդիանոս կայսրը ուզեց խնդիրը ընդհանուր ժողովի մը մէջ լուծել, եւ բոլոր քրիստոնէայ աշխարհի եպիսկոպոսները հրաւիրեց Նիկիա քաղաքը 325-ին, ուր ժողովը բացուեցաւ Յունիս 19-ին: Հրաւիրուած էին նաեւ Տրդատ եւ Գրիգոր որոնք կամ չուզէին, կամ չկրնալով անձամբ երթալ, Արիստակետը իրենց փոխանորդ նշանակեցին, եւ իրենց կարծիքին ու դաւանութեան յայտարարութիւնն ալ գրաւոր անոր յանձնեցին եւ ճամբայ հանեցին (ԽՈՐ. 176): Արիստակետ եղաւ Նիկիոյ 318 հայրապետներէն մին, որոնք միայն քանի մը հոգիի տարաձայնութեամբ, Արիոսական վարդապետութիւնը դատապարտեցին, եւ Արիոսը նզովեցին, եւ Կոստանդիանոս ալ զայն աքսորեց: Նիկիոյ ժողովին հայրապետներուն կը կարդացուի Հայոց Մեծաց Արիստարքոս կամ Արիստակիսոս կամ Արսափիոս անունով եպիսկոպոսը, որ մեր Արիստակետն է, թէպէտ օրինակէ օրինակ անունը աղաւաղուած: Յատուկ գործունէութեան կամ բանախօսութեան յիշատակ մը չունինք, բայց արդէն այնչափ եպիսկոպոսներուն մէջէն միայն քանի մը հատ պայքարողներու անունները միայն կը տեսնուին ժողովին ատենագրութեանց մէջ: Արիստակետ ժողովէն շիտակ վերադարձաւ Վաղարշապատ արժանահաւատ բանիւ, եւ քսան կանոնեալ գլխովք ժողովոյն (ԽՈՐ. 177), եւ Գրիգոր ուղղափառ հաւատքի յաղթանակին վրայ ուրախանալով կ'ընդունի եւ կը հռչակէ Նիկիայի կանոնները, եւ սուղ ինչ գլուխս յինքենէ ի կանոնս ժողովոյն յաւելու (ԽՈՐ. 177):

ԽԱՉՎԵՐԱՑը Հայ Եկեղեցւոյ հինգ տաղաւարներէն վերջինն է: Այն Խաչին նուիրուած տօներուն մէջ ամենակարևորն է, որովհետև նուիրուած է գերութենէն խաչի վերադարձի, անոր բարձրացման և փառաբանութեան պատմական յիշատակին: Հայաստանեայց Եկեղեցին Խաչվերացը կը տօնէ Մեպտեմբերի 11-17 ժամանակահատուածին հանդիպող Կիրակի օրը, իսկ տօնի յաջորդ օրը մեռելոց է:

610 թ. պարսից Խոսրով արքան մեծաքանակ զօրքով կը յարձակի Բիզանդական կայսրութեան վրայ: Սկզբնական յաջողութիւններէն ոգևորուած՝ պարսկական զօրքերը 614 թ. կը մտնեն Երուսաղէմ: Շատերուն կը սպաննեն եւ շատերն ալ գերի կը վերցնեն: Վերջիններուն մէջ էր նաև Երուսաղէմի Զաքարիա հայրապետը: Բայց պարսիկներն այսքանով չեն բաւարարուիր. կը մտնեն Ս. Յարութեան տաճար և գերի կը վերցնեն այնտեղ պահուող Աստուածընկալ Ս. Խաչը, որ Դ դարի սկզբին Կոստանդիանոս կայսեր մօր Հեղինէի ձեռքով գտնուէր և պաշտամունքի առարկայ էր դարձեր բոլոր քրիստոնէաներու համար:

628 թ. բիզանդական զօրքերը Հերակլ կայսեր գլխաւորութեամբ խաչափայտը վերադարձնելու համար կը պատերազմին պարսիկներու դէմ: Բիզանդական զօրքին կ'օժանդակէ նաև հայկական զօրախումբը Մծեծ Գնունիի գլխաւորութեամբ: Տիրոջ օգնութեամբ բիզանդացիները յաղթանակ կը տանին:

Ս. Խաչը հանդիսաւոր թափօրով կը տեղափոխուի հայոց Կարին քաղաքը: Իսկ Կարինէն զայն կը տեղափոխեն Կ. Պոլիս, ապա Երուսաղէմ: Գերեզարձի ճանապարհին Տիրոջ խաչափայտը կը բարձրացուէր և ցնծութեան առիթ կ'ըլլար ժողովուրդի համար:

Խաչը քրիստոնէաներու համար Աստուծոյ զօրութիւնն է ու պարծանքներու պարծանքը, որուն վրայ իր անմեղ արիւնը թափեց Քրիստոս տալով մեզ յաղթութեան զենքը՝ ընդդէմ սատանային ու անոր խաբկանքներուն: Յիսուս խաչի վրայ ցոյց տուաւ իր անհուն սէրը մարդկութեան հանդէպ, և խաչը դարձաւ մեզի համար յոյսի, սիրոյ և փրկութեան երաշխիք:

Սուրբ Գեորգ Զօրավար

Խաչվերացէն 13 օր ետք եկող շաբաթ օրը Ս. Գեորգ է: Նահատակուած է մօտաւորապէս 303 Ք.Ե. Նիկումեդիոյ մէջ:

Մեծցեր է քրիստոնէայ ընտանիքի մէջ: Երբ Հռոմէացի Դիոկղետիանոս կայսրը (284 - 305) հրովարտակ կը հրատարակէ քրիստոնէաներուն դէմ, Գեորգ զօրավարը կը պատռէ Նիկումեդիա քաղաքի հրապարակին վրայ կախուած այս արքունական հրամանը:

Այս պատճառով կը չարչարուի եւ կը նահատակուի որովհետեւ կը մերժէ ուրանալ իր քրիստոնէութիւնը:

Բազմաթիւ աւանդութիւններ հիւսուած են Ս. Գեորգի մասին: Ասոնցմէ ամենաճանօթը այն է որ Գեորգը սպաննելով վիշապ մը ազատեր է կոյս մը, եւ ասոր համար կ'ընդունուի որպէս վիշապասպան սուրբ:

Անգլիացիները իրենց պահապան սուրբը կը համարեն Ս. Գեորգը (Saint George): Սուրբ Գեորգի անունով եկեղեցիներ ունին Հայերը, եւ եւրոպական ժողովուրդները:

Գիտելի ր թէ

. Խաչվերացին օրը, ռեհանով զարդարուած խաչով տեղի կունենայ Թափօր-Անդաստանը:

. Հայց. Եկեղեցւոյ սովորութիւններէն է Խաչվերացի տօնին օրհնել զանազան միրգեր:

. Պօղոս Առաքեալ կը գրէ. «Գալով ինծի քաւ լիցի եթէ մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի խաչէն զատ ուրիշ բանով պարծենամ»:

. Հայց. Եկեղեցին ունի Ս. Խաչի 3 տօներ եւս. Գիւտ Խաչի, Վարագայ խաչ, Երեւման խաչ

. Ս. Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցի վերամուտը ամէն տարի Խաչվերացին տեղի կ'ունենայ:

Վարագայ Սուրբ Խաչ Ամէն տարի Սուրբ Գեորգին յաջորդող Կիրակին, որ միշտ Սեպտեմբեր 28-ի ամենէն մօտ Կիրակին է, Հայաստանեայց Եկեղեցին կը նշէ խաչին նուիրուած Վարագայ Ս. խաչի տօնը:

Այս տօնը կը վերագրուի Ս. խաչի երեւման Վարագ լեռներու բարձունքներուն վրայ կառուցուած վանքին մէջ: Ըստ աւանդութեան, Ս. Հռիփսիմէն այդ տեղ պահեր է իր վիզի խաչը: Հոն, շուրջ 653 թուականին, երկու ճգնաւորներ, Յովէլ եւ Թողիկ, տեսիլք մը կ'ունենան ուր հրաշայի լուսաւորութիւն մը զիրենք կ'առաջնորդէ դէպի Վանի Վարագ լեռներ ուր լուսաւորութիւնը կը կեդրոնանայ ու ի յայտ կու գայ խաչ մը:

Վարագավանք Կը գտնուի Վան քաղաքին հարաւարեւելեան կողմը, Վարագ լեռան արեւմտեան լանջին: 653-ին երբ յայտնի կը դառնայ Վարագայ Ս. Խաչի «Նշան»ի տեղը, Ներսէս Գ. կաթողիկոս Տայեցին, կը կառուցէ Ս. Նշան եկեղեցին եւ կը հաստատէ Վարագայ Ս. Խաչի տօնը:

870-ին արաբները կը գրաւեն Վարագավանքը, սակայն շատ չանցած Աշոտ Արծրունի իշխանը կ'ազատագրէ զայն:

1857-ին Վարագավանքի վանահայր կը նշանակուի Խրիմեան Հայրիկը «Մկրտիչ Ա. Խրիմեան Վանեցի»: 1915-էն ի վեր Վարագավանքը լքուած է եւ ներկայիս աւերակ վիճակի մէջ կը գտնուի:

Եզակի գիրեր Հայերէն գիրերով Sudoku

Ամբողջացուր քառակուսիները, գործածելով ա, բ, գ, դ, ե, զ, է, ը, թ գիրերը պայմանաւ որ միայն մէկ անգամ գործածես իւրաքանչիւր գիր իւրաքանչիւր

- . հորիզոնական գիծի վրայ
- . ուղղահայեաց գիծի վրայ եւ
- . իննեակ քառակուսիի մէջ:

	դ				թ		զ	զ
թ	ե			է	ը			
է			բ		դ		ը	
		զ		ե	է	դ		
	է	ե				ա	զ	
		ը	զ	դ		ե		
	բ		ա		զ			թ
			դ	զ			ե	է
զ	զ		է				բ	

Պակասող Բառը

Գտե՛ք Օձեալին տրուած տարբեր անունները, ապա շրջանակներուն մէջի գիրերով կազմեցէ՛ք իր անունը:

1						○			
2			○						
3						○			
4			○						
5				○					
6				○					
7									

- 1.- Յովհաննէս 10.11
- 2.- Յովհաննէս 1.41
- 3.- Յովհաննէս 15.5
- 4.- Յովհաննէս 8.12
- 5.- Մատթէոս 16.16
- 6.- Ղուկաս 2.11
- 7.- Յովհաննէս 1.41

Որդի մը պիտի ծնիս եւ զայն պիտի կոչես - - - - - , որովհետեւ անիկա իր ժողովուրդը իրենց մեղքերէն պիտի փրկէ: Մատթէոս 1.21

Ծածկագիրը

Ինչո՞ւ Յիսուս Յորդանան գետ եկաւ:

Օգտագործելով ծածկագիրը գտէ՞ք հարցումին պատասխանը:

ա	բ	գ	դ	ե	զ	է	ը	թ	ժ	ի	լ	խ
38	37	36	35	34	33	32	31	30	29	28	27	26
ծ	կ	հ	ձ	ղ	ճ	մ	յ	ն	շ	ռ	տ	ս
25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13
ջ	ւ	փ	վ	տ	ր	ց	լ	փ	ք	օ	ֆ	
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	

18.28.10.15. 5.10   36. 38.27.28.27. 34.38.18. 32.17   18.15. 7.35. 38.17.38.17

36.34. 8   34.24.38. 5   18.15. 9. 23.38.17.17. 32.10. 28   24.15.21.19.32

19.24. 7. 8. 15. 5. 34. 27.15. 5   23.38.19. 38. 7

Մատթէոս 3:13

Քրիստոսի ներկայութիւնը աղօթողներու մէջ

«Ուր որ երկու կամ երեք հոգի հաւաքուին իմ անունով, ես հոն եմ՝ անոնց միջեւ»: Մատթէոս 18:20

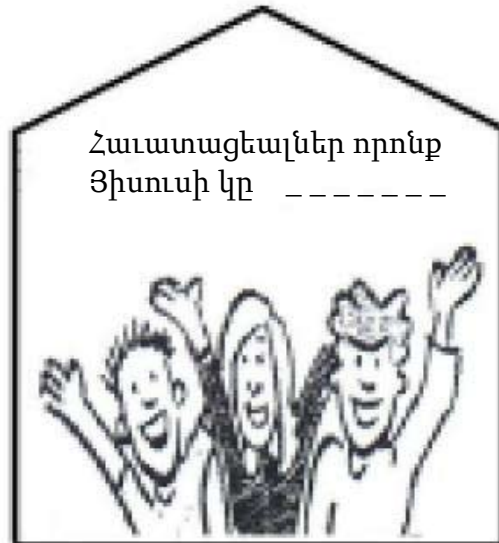
Եկեղեցի բառը երկու իմաստներով կը գործածուի՝

* նիւթական եկեղեցի = քարեղէն շէնքը

* հոգեւոր եկեղեցի = հաւատացեալ ժողովուրդը

Ամբողջացուր նախադասութիւնները, տունիկներուն մէջ գրելով հետեւեալ բառերը

հաւատան - կ'օգնեն - կ'աշխատին - սիրեն

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Մանկապարտեզի անկիւն

Ամբողջացո՛ւր Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ
Դպրոցներու նշանաբանը: Մարկոս 10.14

Յիսուս, մանուկները, արգելք, այդպիսիներուն,
արքայութիւնը

----- ըսաւ.

«Ձգեցէք որ ----- ինծի գան, ----- մի՛

ըլլաք անոնց, որովհետեւ ----- է Աստուծոյ

-----»:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Նախակրթարան Ա. Բ. եւ Գ. դասարաններու անկիւն

1.- Ո՞ր տարին հիմնուեցան «Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցները».

- ա. 1900
- բ. 1929
- գ. 1979
- դ. 1980

2.- Ո՞ր տարին հիմնուեցաւ Մոնթրէալի Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցը.

- ա. 1900
- բ. 1929
- գ. 1979
- դ. 1980

3.- Այս տարի «Մաշտոցի Արձագանգ»ի քանիերորդ տարեդարձն է:

- ա. 6
- բ. 32
- գ. 17
- դ. 19

4.- Աստուածաշունչը կը բաղկանայ երկու մասերէ. առաջին մասը կը կոչուի «--- Կտակարան» իսկ երկրորդը «Նոր -----»: Առաջին մասը գրուեր է Քրիստոսէ --- -- իսկ երկրորդը ----- ետք:

- ա. Խաչվերաց
- բ. Սուրբ Ծնունդ
- գ. Սուրբ Զատիկ

դ. Սուրբ Աստուածածնի Վերափոխում

6.- Հետեւեալ սուրբերէն որո՞ւն տօնը կը տօնենք Սեպտեմբերին.

- ա. Սուրբ Սարգիս
- բ. Սուրբ Գեորգ
- գ. Սուրբ Թադէոս
- դ. Սուրբ Պետրոս

7.- Ի՞նչ կը կոչուի խաչին կեդրոնական մասը.

8.- Յիսուս քանի՞ տարեկան էր երբ մկրտուեցաւ.

- ա. 6
- բ. 32
- գ. 30
- դ. 33

9.- Ամբողջացո՞ւր Հայց. Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու Մաղթերգին առաջին 4 տողերը: Կիրակնօրեայ Սուրբ յարկին մենք ----- ենք լուսաբաղձ Կայծերու պէս ----- Յայտած՝ սրտէն պերճ -----:

10.- Ամբողջացո՞ւր Հայց. Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու Մաղթերգին երկրորդ 4 տողերը: Ուստի քալենք -----, Ո՛վ հարազատ զարմ ----- գրնացքով Լոյս-աղբիւրին -----:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Նախակրթարան Դ. Ե. եւ Ջ. դասարաններու անկիւն

- 1.- Ո՞վ է ներկայիս Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսը.
 ա. Սահակ Բ. Խապայեան
 բ. Արամ Ա.
 գ. Գարեգին Ա.
 դ. Գարեգին Բ.
- 2.- Ո՞վ է ներկայիս Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը.
 ա. Սահակ Բ. Խապայեան
 բ. Արամ Ա.
 գ. Գարեգին Ա.
 դ. Գարեգին Բ.
- 3.- Ըստ Ա. Կորնթացիներուն 13րդ գլուխին երեք հիմնական շնորհներն են Հաւատք, Յոյս եւ Սէր եւ այս երեքն ամենէն մեծն է...
 ա. հաւատքը
 բ. յոյսը
 գ. սէրը
 դ. Աստուածային հիմնական շնորհները թիւով 4 են:
- 4.- Վերջին ընթրիքի ընթացքին Յիսուս հաստատեց Հաղորդութեան խորհուրդը. Աւագ շաբթուան n ր օրն էր այդ.
 ա. Երկուշաբթի
 բ. Ուրբաթ
 գ. Հինգշաբթի
 դ. Չորեքշաբթի
- 5.- Սուրբ Ծնունդի մաղթանքն է.- Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ, օրհնեալ է...
 ա. Քրիստոսի Ծնունդը
 բ. Յայտնութիւնը Քրիստոսի
 գ. Յարութիւնը Քրիստոսի
 դ. Անունը Քրիստոսի
- 6.- Պատարագի ընթացքին n ՞վ (որո՞նք) կ'երգէ (կ'երգեն) «Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ...».
 ա. Պատարագիչը
 բ. Սարկաւազը
 գ. Քահանան
 դ. Դպիրները
- 7.- Ս. Պատարագի ընթացքին Ողջոյն տուողը կ'ըսէ: «Քրիստոս - մէջ --- յայտնեցաւ»:
 ա. Սարկաւազը
 բ. Սարկաւազը
 գ. Քահանան
 դ. Դպիրները
- 8.- Ս. Պատարագի ընթացքին ողջոյն ստացողը կը պատասխանէ. «----- է ----- Քրիստոսի»:
 ա. Սարկաւազը
 բ. Սարկաւազը
 գ. Քահանան
 դ. Դպիրները
- 9.- Հինգ տաղաւարներն են.- Ս. Ծնունդ, Ս. Զատիկ Այլակերպութիւն, Վերափոխումն Ս. Աստուածածնի եւ ....
 ա. Մեռելոց
 բ. Խաչվերաց
 գ. Ծաղկազարդ
 դ. Համբարձում
- 10.- Ս. Զատիկէն 40 օրեր ետք կը տօնենք.
 ա. Համբարձում
 բ. Երեւում
 գ. Այլակերպութիւն
 դ. Յայտնութիւն

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Երկրորդականի անկիւն

Ամբողջացո՛ւր:

1.- Հայրապետական յատուկ գիրով, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ Արամ Ա. Կաթողիկոս Մեծի Տանն Կիլիկիոյ 2011 տարին հռչակեց, - - - - - տարի:

2.- 325 թուականի Նիկիոյ ժողովին Հայաստանեայց եկեղեցւոյ ներկայացուցիչն էր, - - - - - ը Գրիգոր Լուսաւորչի որդին:

3.- 325 թուականին գումարուած Նիկիոյ ժողովին մասնակցեցան - - - հայրապետներ (կամ անոնց ներկայացուցիչները):

4.- Առաջին տիեզերական ժողովը սեղի ունեցաւ - - - - - մէջ, - - - թուականին :

5.- Խաչվերացը կը տօնենք Սեպտեմբեր - - ի ամենէն մօտ զուգադիպող Կիրակի օրը:

6.- Հայաստանեայց եկեղեցւոյ խաչի տօներն են.
ա. - - - - խաչի
բ. - - - - - խաչ
գ. - - - - - խաչ
դ. Խ - - - - -

7.- Խաչվերացէն 13 օրեր ետք
Ս. - - - - - ին տօնն է, եւ յաջորդ օրը - - - - - Սուրբ Խաչ:

8.- Էջ 6-ի պակսող բառ, - - - - - է:

9.- Ամբողջացո՛ւր 7-րդ էջի նախադասութիւնը:

10.- Սեպտեմբեր 11, 2011ին Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցը իր դռները կը բանայ -- րդ յաջորդական տարին ըլլալով:

Ս. ՅԱԿՈԲԻ ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅԻՆ ԱՄԱՎԵՐՁԻ ՀԱՆԴԵՍԸ

Ս. Յակոբ Առաջնորդանիստ Մայր Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեան իր 31-րդ տարեշրջանը բոլորեց: Կիրակի, 22 Մայիսի յետմիջօրէին, Ս. Յակոբ Վարժարանի Բաստրմաճեան սրահին մէջ տեղի ունեցաւ ամավերջի հանդէսը՝ ի ներկայութեան հայ հոգեւոր արժէքներուն գիտակից ծնողներու եւ հովիւին՝ Արժ. Տ. Գառնիկ Քին. Գոյունեանի:

Ամփոփ եւ յաջող յայտագիր մը պատրաստուած էր: Աշակերտներ եւ ժողովուրդ յոտնկայս երգեցին Տէրունական աղօթքը: Ապա աշակերտները դարձեալ յոտնկայս աղօթեցին Ներսէս Շնորհալիի «Իմաստութիւն Հօր, Յիսուս»ը, ու երգեցին Կիրակնօրեայի քայլերգը:

Բացման խօսքը ըրաւ երկրորդականի աշակերտներէն՝ Առէն Պապիկեան: Ան իր խօսքին մէջ յիշեց կարեւոր միտք մը, որ քաղուած էր Եղիշէի պատմագիրքէն, եւ ըսաւ: «Քանզի հայր մեր զՍուրբ Աւետարանն գիտեմք, եւ զմայր՝ զԱռաքելական եկեղեցին կաթողիկէ»: Վարդանանց սերունդը այսպէս ուխտեց եւ դէպի նահատակութիւն գնաց քաջութեամբ:

«Հոգենորոգ գուարթութիւն» անունով կենդանի պատկեր մը պատրաստուած էր: Խումբ մը աշակերտներ դաստիարակիչ այս խաղը յաջողութեամբ ներկայացուցին: Գլխաւոր դերակատարն էր Արշակ Խշիշեան: Չարիք եւ ֆասս հասցնելու բարքով պատանիի մը դերը ստանձնած էր ան: Խաղի վերջաւորութեան՝ անոր ընթացքը բարութեան փոխուած էր: Առողջ եւ Աստուծոյ շնորհքով դաստիարակութիւնը՝ կեանքին բարիք է:

Մանկապարտէզի ու Նախակրթարանի Ա. Եւ Բ. Դասարաններու աշակերտները «Սուրբ Աստուած», «Քրիստոս Ի մէջ մեր յայտնեցաւ» եւ «Մարմին Տէրունական» երգեցին: Ապա Աստուածաշունչէն ոսկեղէն համարներ արտասանեցին:

Նախակրթարանի Գ., Դ., Ե., Զ. եւ Երկրորդականի աշակերտները միասնաբար 23-րդ Մաղմուսը արտասանեցին:

Աշակերտական բոլոր ելույթներն ալ բեմին վրայ մանկական ազատութեամբ եւ ուրախ հոգիով կատարուեցան ու ներկաները զուարթացուցին:

Պրն. Թորոս Պապիկեան, նախանձախնդիր տնօրէնը Կիրակնօրեային, իր խօսքին մէջ շնորհակալութիւններ յայտնելէ, եւ Միջին Արեւելքէն ներս հայ ըլլալու յարաբերաբար նպաստաւոր վիճակը պարզելէ յետոյ՝ ըսաւ հետեւեալը, թէ մեր ապրած շրջագիծին մէջ մկրտութիւնը ֆիզիքականօրէն եկեղեցւոյ չի կապեր հայ անհատը, թէ քրիստոնէութիւնը կը վարկաբեկուի կարգ մը եկեղեցականներու մոլորութիւններուն շուրջ տեղեկատուական յաճախակի արշաւներով, թէ քրիստոնէաբար աղօթելը կ'արգիլուի քաղաքական եւ կրթական հաստատութիւններու մէջ:

Պրն. Պապիկեան մատնանշեց Հայց. Եկեղեցւոյ շուրջ լարուած թակարդները, ակնարկեց մանուկները հակակրօն կամ ապակրօն գաղափարներով դաստիարակելու քաղաքականութեան, եւ ցոյց տուաւ Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեային նպատակը, ըսելով.

ա.- Հայց. Եկեղեցւոյ դաւանութեան եւ աւանդութեան համաձայն կրօնական դաստիարակութիւն տալ մանուկներուն ու պատանիներուն, որովհետեւ ուրիշ տեղ այդ դաստիարակութիւնը չի տրուիր: Եւ

բ.- Այդ դաստիարակութիւնը կ'ուզէ հայ ժողովուրդի նոր սերունդը գիտակից դարձնել իր կրօնքին, Մայրենի եկեղեցւոյն, ինչպէս նաեւ անոր քաղաքացիութիւնը կերտել հայ քրիստոնէական հիմերու վրայ:

Ան վերյիշեցուց, թէ իւրաքանչիւր հայ ընտանիք պէտք չէ մոռնայ, որ հայ քրիստոնէական դաստիարակութիւնը իր իրաւունքն է եւ պատասխանատուութիւնը, որովհետեւ հայ քրիստոնէութիւնը շահուած է՝

- ա.- Թաղէս եւ Բարթողիմէոս առաքեալներուն նահատակութեամբ.
- բ.- Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի չարչարանքներով.
- գ.- Սահակ-Մեսրոպ-Վռամշապուհի իմաստութեամբ, երագով եւ քրտինքով.
- դ.- Աւարայրի հերոսներու արեամբ. եւ
- ե. Նուարսակի դաշնագրի ստորագրութեամբ:

Պրն. Պապիկեան շէշտեց, որ Կիրակնօրեան փայտն Վարդանանց է:

Տնօրէնի խօսքին յաջորդեց վկայագրերու, վկայականներու եւ նուէրներու բաշխումը:

Հովիւր հուսկ բանքով շնորհակալութիւններ յայտնեց տնօրէնին, ուսուցիչներուն եւ ծնողներուն: Գովեց անոնց նուիրումը: Եւ աշակերտներուն ուղղելով իր խօսքը՝ զանոնք հայ եկեղեցոյ զինուորներ կոչեց, եւ վստահութեամբ յուսաց, որ անոնք իրենց ամենօրեայ դասընկերներուն մօտ Կիրակնօրեայի բարիքներուն մասին պիտի խօսին եւ զանոնք հոգեւոր կրթարանին աշակերտ ըլլալու հրաւիրեն:

Հանդէսը աւարտեցաւ աղօթքով եւ «Կիլիկիա» մաղթերգով: Նոյն առիթով, ըստ մեր Կիրակնօրեայի ասանդութեան՝ ներկաներուն բաժնուած էր «Մաշտոցի Արձագանգ» պարբերականի տարեկան բացառիկը:

* * *

Գիտես, սիրելի ընթերցող, որ ի՛նչ շահեկան է «Մաշտոցի Արձագանգ» ին ամէն մէկ թիւը: Քեզմէ կը խնդրեմ, որ անոր քարոզչութիւնը կատարես: Թէեւ անիկա աշխարհով մէկ հոչակ ունի, բայց որքան աւելի տուն հասնի՝ այնքան Կիրակնօրեային, եւ ուստի Հայ եկեղեցոյ առաքելութիւնը կը տարածուի:

Տարեկան բացառիկին սկիզբը՝ Հովիւին եւ հոգաբարձութեան կողմէ նամակ մը կայ, ուր ՆՍՕՏՏ Արամ Ա. Կաթողիկոսի 2011-ի կոնդակին անդրադառնալով գրուած է . «Մանուկները ժողովուրդի մը ապագան են: Հայ մանուկներն ալ՝ հայ ժողովուրդի ապագան են: Հետեւաբար, պատասխանատու դաստիարակութեամբ զանոնք պետք է կրթել: Այսինքն՝ կրթել այնպէս՝ որ հայ մանուկները աճին երկնային ազատութիւնը շնչելով, զարգանան՝ սորվելով տեսնել բարին, գեղեցիկը եւ ազնիւր:

Մեր համայնքը իր կրթական հաստատութիւններէն Կիրակնօրեան հիմնելով՝ պատասխանատու դաստիարակութեան կարեւոր քայլ առած էր: Հարիւրաւոր մանուկներ այնտեղ Հայ եկեղեցոյ ոգիին մէջ աճեցան ու կ'աճին: Այն ոգին ուղեղի լուացում չ'ուզեր, այլ կը պահանջէ յարգել անհատին զարգացումը՝ իբր քաղաքացի Աստուծոյ արքայութեան»:

Մոնթրէալի հայութեան պատասխանատուութիւնն ու պարտքն է Կիրակնօրեայ եւ եկեղեցի բերել իր մանուկներն ու պատանիները:

Ս. Յ.

2011-2012 Տարեշրջան (32րդ)

Վերամուտ՝

Կիրակի 11 Սեպտեմբեր, 2011 ժամը 10:30

Մանկապարտեզ : Ա. Բ. Եւ Գ. Դասարաններ (3 - 5

տարեկան)

Նախակրթարան : Ա. Բ. Գ. Դ. Ե. Եւ Զ. Դասարաններ

(6 - 11 տարեկան)

Երկրորդական : Ա. Բ. Գ. Դ. Եւ Ե. Դասարաններ

(12 - 16 տարեկան)

Գործունեություն՝

Ամեն Կիրակի ժամը **10:30 – 1:00**

Յաւելեալ տեղեկություններու համար դիմել Տնօրէնին՝

Թորոս Պապիկեան

Հեռ. (514)-956-1277 email director@sourphagop.org

Կայքէջ՝

www.sourphagop.org

11րդ տարի

Ամսաթերթ՝

«Մաշտոցի Արձագանգ»

19րդ տարի